

Патрик Нес

Освобождение

Патрик Нес

Освобождение

Артлайн Студиос Пъблишинг
София, 2018

PATRICK NESS

RELEASE

copyright © 2017 Patrick Ness

All rights reserved.

Тази творба е художествено произведение. Описаните имена, персонажи, места и случки са продукт на въображението на автора. Всички изказвания, случки, описания, информация и материали от всякакъв друг вид, съдържащи се в произведението, са само и единствено с цел забавление и не трябва да се разчита на тяхната точност, нито да бъдат правени опити да бъдат възпроизведени, тъй като това може да доведе до наранявания.

Всички права запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде ползвана или възпроизвеждана без изричното знание и писменото позволение на издателя.

ОСВОБОЖДЕНИЕ

Артлайн Студиос Пъблишинг 2018

Всички права запазени.

Автор: Патрик Нес

Превод: © 2018 Златка Миронова

Редактор: Мартина Попова

Корица: Георги Мерамджиев

Предпечат и печат: Артлайн Студиос Пъблишинг

Издател: Артлайн Студиос Пъблишинг

България, София 1612

ж.к. Лагера, ул. „Плиска“ №54

тел. +359 2 411 00 02

www.artline-store.net

artline@artline-comics.net

facebook.com/ArtlineStudios.LTD

ISBN 978-619-193-117-0

*На Джон Мълнс
1966-2015
Много ни липсваш*

А има и още нещо (беше го разбрала едва тази сутрин): ужасът пред пълната неспособност, след като го получиш от родителите си, след като те ти дадат този живот, да го издържиш до края, да го изживееш ведро и спокойно; дълбоко в душата ѝ бе стаен един такъв панически страх.

Вирджиния Улф, „Мисис Далауей“ (превод Мариана Неделчева, 1989)

*Тази болка
е глетчер – той се движи през теб,
долини дълбоки дъбае
грандиозни пейзажи
твори.*

Джон Грант, „Глетчер“

1

ИГОТО

Адам трябваше сам да отиде за цветята.

Майка му си имала достатъчно друга работа, по собствените ѝ думи; цветята ѝ трябвали още тази сутрин, трябвали ѝ още *тази секунда*, че то иначе и днешния ден го пиши безвъзвратно пропилян; а и, не на последно място, присъствието на Адам на тазвечерното малко „събиране“ у приятелите му може би зависеше (а може би – не) от неговата готовност/желание да иде за цветята, при това безропотно.

Адам възрази – и то доста умело, както му се стори, без да се показва прекалено ядосан – че не той, а големият му брат, Марти, прегази с колата *предишните* цветя, че той, Адам, също има куп работи за вършене днес и че нови хризантеми за алеята в двора едва ли оглавяват списъка с логични аргументи срещу отиването му на събиране, за което вече са се спазарили – защото родителите му никога не даваха нещо току-така, никога – като в замяна Адам беше нацепил гървата за огрев за цялата зима още преди края на август.

– Изборът си е твой – рече майка му, без дори да го погледне.

Това е просто Игото, помисли си Адам, докато седеше зад волана на колата. А Игото не е вечно. Въпреки това му трябваша няколко дълбоки вдишвания, преди да завърти ключа на двигателя.

Добре, че поне беше още рано. Съботният ден от късното лято се простираше пред него, часове и часове за запълване, часове, които Адам вече *беше запълнил* с плътна програма (обичаше програмите): трябваше да иде да попитача; следваха няколко часа опис на стоките в Международния Мега-Конгломерат на Злото; после трябваше да помогне на баща си в черквата; трябваше да се отбие след това до работата на Анджеа, за да провери дали пиците ще са готови навреме за партито...

Добрутро, избърмча в скута му мобилният.

Адам се подсмихна. Да, това също беше в днешната програма.

Добрутро, написа в отговор. *Купуват ли ти се цветя?*

...Това някаква парола ли е?

Адам се усмихна още по-широко и зави в отбивката. Така де, да върви гневът на кино, защото какъв ден само предстоеше! Колко забавления щеше да има! Колко смях! Колко пицетата и храна, и приятели, и секс! Колко болка в сърцето накрая, защото партито днес беше парти на раздяла! Някой си тръгваше. Адам не беше сигурен дали иска този някой да си тръгва, или не.

Какъв ден само предстоеше.

По кое време ще дойдеи?, попита телефонът.

Към 2?, написа Адам и спря на знака „Стоп“.

Отговорът беше емотиконче с вдигнати одобрително палци.

Момчето слезе от гористото шосе, извеждащо от квартала му, и зави по другото гористо шосе, водещо към града. Всъщност „горист“ беше най-доброто описание на всичко в радиус от сто километра; горите бяха определящата характеристика на град Фроум, а, в интерес на истината, и на целия щат Вашингтон. Тук приемаха горите за гагеност; гледаха ги всеки ден, така че вече дори не ги забелязваха.

Адам се замисли за два часа следобед. Толкова силно щастие щеше да изпита тогава. Толкова силно тайно щастие.

Но и едно свиване в стомаха...

Не, не, стига. Нямаше търпение да стане два часа. Точно така. Да. Всъщност, само като си помислеше за...

Ами да, за *това*.

Още един „Стой“. *Реки от кръв текат*, написа на телефона.

Поглъщат света цял.

В отговор се получиха две одобрителни емотикончета.

Е, ето ви го Адам Торн: забива по поредното шосе – и то е гористо, разбира се – което води до градинския център, онова шосе, по което вечно има движение, дори и рано сутрин в събота. Адам Торн, роден преди почти осемнайсет години в болницата, намираща се на двайсет километра по-нататък по същото шосе. Най-далечното място, до което беше ходил в живота си, беше планината Ръшмор – една семейна и напълно безрадостна екскурзия с колата. Не беше придружил дори баща си, майка си и Марти на мисията в Урузвай. Впоследствие разказите на баща му описваха пътешествието като един безкраен кошмар от кал и напълно неподатливи на догмите на евангелизма местни хора, но Адам – тогава шестокласник, сметнат за твърде малък да пътува и съответно осъден три седмици наред да вечеря в четири и половина следобед, защото такава бяха правилата при дядо Джон и баба Пат – така и не намери тези аргументи за убедителни.

Още дванайсет месеца, помисли си, и Изгото ще се вдигне.

Последният гимназиален клас започваше след десетина дни.

А завърши ли го, над него ще е само небето.

Защото Адам Торн искаше да се махне. Адам Торн копнееше да замине, копнежът му е болка в стомаха, толкова остра, че от нея му се виеше свят. Адам Торн желаше да си тръгне оттук заедно с човека, който си тръгваше след прощания купон тази вечер.

Е, последното може и да беше вярно, а може и да не беше.

Адам Торн. Светлорус, висок, едър по начин, който един ден щеше да бъде красив, но към момента тепърва започваше да се погажда със законите на земното притегляне. Отличник, борец се да влезе в колеж по свой избор, борец се да влезе в *каквато и да е* колеж, предвид финансовите им проблеми, които уж бяха временни, ама нещо не отминаваха, а безсмислени покупки като днешните хризантеми никак не подобряваха положението, но, виждате ли, „домът

на един пастор трябва да има приличен вид“, и въпреки това Адам не откъсваше поглед от целта, не откъсваше поглед от онова, което ще му помогне *да се разкара* от Фроум, щата Вашингтон.

Адам Торн, човекът на тайните.

Щом зави пред градинския център, телефонът му звънна. Момчето паркира и вдигна:

– Днеска всички са на крак рано-рано!

– Колко пъти да ти повтарям, че *аз* не съм *всички*? – тросна се Анджеа.

– *Всеки* е от всички. „Всички“ се състои от множество „всеки“.

– Не, „всички“ се състои от хора, които вършат главно глупости, докато *ние* – които *не сме* „всички“ – им се подиграваме за това и се опиваме от превъзходството си.

– Защо си будна?

– Да ти кажа ли? Заради кокошките.

– Кокошките са причината за всичко. Един ден ще управляват света.

– Те и сега го управляват. А *ти* защо си станал?

– Нови цветя. За градината на наказанията. За майка, де.

– Психотерапевтът не ти мърда, помни ми думата.

– Нашите не вярват в тия неща. Няма реален проблем, който една смирена молитва да не може да реши.

– Ах, вашите! Не знам как въобще са те пуснали да дойдеш довечера. Особено след Катрин ван Люън.

Катрин ван Люън беше убитото момиче; явно такива страшни работи се случваха и на хора с подобни мозъци имена. С Адам бяха съученици, но тя беше с година по-голяма, а и той не я познаваше лично. Вярно, тя беше убита миналата седмица точно до същото езеро, край което щеше да се проведе и тазвечерното събиране (Адам никога не използваше думата „парти“ пред родителите си, защото подобна непредпазливост щеше на секундата да сложи край на разговора), но убиецът ѝ – значително по-възрастният ѝ приятел – вече беше заловен, беше направил пълни самопризнания и сега очакваше присъдата си в затвора. Катрин вечно се мотаеше с наркомани, а и

гаджето ѝ също бил друсан до козирката с амфетамини, когато я убил, като при това не спирал да бълнува нещо за – представете си само! – някакви кози: последното го твърдеше също толкова друсан свидетел на престъплението. Анджела, най-близката приятелка на Адам, яростно опонираше на всеки, допуснал, че Катрин ван Люън е намерила, каквото си е търсела.

– Ти нищо не знаеш! – едва ли не крещеше тя на онзи, осмелил се да се изкаже в този дух. – Не знаеш какъв е бил животът ѝ, не знаеш какво е зависимостта! Нямах представа какво става в главата на другия човек!

Последното си беше сто процента вярно и слава Богу, щото на света имаше и хора като Адамовите родители.

– Мислят си, че става дума за, цитирам, *събиране* с трима-четирима приятели, за да кажем „довиждане“ на Енцо – каза Адам на Анджела по телефона.

– Това изречение съвършено отговаря на истината.

– Като в същото време премълчава доста неща.

– Така си е. Та, пиците кога? Защото, нали, пиците.

– Трябва да потичам, после да се отбия до работа, имам среща с Линус в два, след това трябва да помогна на татко да подготви черквата за утре...

– С татко в черквата след секс с Линус, а? Мръсник.

– Мислех си да са готови към седем. Вземаме ги и отиваме директно на партито.

– На събирането.

– Ами там ще си се събираме, така че...

– В седем, значи. Хубаво. Трябва да поговоря с теб.

– За какво?

– За разни работи. Не го мисли. А сега – кокошките. Защото, нали, кокошките.

Родителите на Анджела имаха ферма. Тя се кълнеше, че са я осиновили от Корея, защото така било по-евтино, отколкото да наемат работник да се грижи за животните. Това не беше вярно и дори Анджела отлично го знаеше; господин и госпожа Дарлингтън бяха скромни, свестни хора, винаги мили с Адам, ненатрапчиво и неизменно му осигуряваха спокоен пристан, където да се скрие от тия

свои родители, като едновременно бяха и достатъчно добросърдечни никога да не коментират гласно това.

– Докога ще ми пазиш гърба, Адам? – попита Анджела: това си беше тяхното сбогуване.

Адам се ухили широко.

– Винаги. До края на света.

– О, да. Вярно – и момчето затвори.

Момчето слезе от колата и пристъпи под утринното слънце. Едва минаваше осем, а паркингът вече беше почти пълен. Дума да няма, сериозни градинари живееха наоколо, готвеха се за есента. Адам се спря под откритото небе – малко повече изсечени дървета заради паркинга, но все пак си беше късче открито небе. Затвори очи и усети топлинните лъчи върху клепачите си.

Задиша дълбоко.

„Изгото“ не го беше измислил той. Думата беше библейска. Дума на баща му. Големия Брайън Торн. Бивш професионален футболист – три сезона защитник за „Сийхоукс“, преди да си контузи рамото – понастоящем главен пастор в „Дома на скалата“: втората по големина евангелистка черква във Фроум. „Докато си в моя дом“, беше изкрещял той право в лицето на Адам, „си под моето Изго!“ При оня случай му бяха отнели колата за един месец. Затова беше закъснял десетина минути след уговорения за прибиране час.

Момчето си пое дълбоко дъх за последен път и влезе да купи хризантемите.

При цветята работеше Джей Ди Макларън. В училище бяха в една група по литература и по химия.

– Здравей, Адам! – рече той с обичайния си искрен, приятелски тон.

– Здравсти, Джей Ди – отвърна Адам. – Дори не знаех, че отваряте толкова рано.

– Шефовете веднъж видяха каква опашка от коли се вие пред „Старбъкс“ в пет часа всяка сутрин и решиха, че като отваряме късно, губим ценно време, вместо да правим оборот.

– Ами сигурно са прави. Трябват ми хризантеми.

– Луковици ли? Не се саят по това време на годината.

– Не, искам пораснали растения, цъфнали при това. Брат ми прегази предишните, бяха насадени като бордюр покрай алеята за колата. Майка ми насмалко не получи удар.

– Господи!

– Шегувам се, Джей Ди, нищо ù няма.

– О. Окей.

– Сега обаче трябва да ù осигуря нови хризантеми, иначе ще бъда лишен от всякакъв социален живот.

– Имаш предвид гостито у Енцо довечера?

– Точно. Ти ще идваш ли?

– Да. Чух, че ще има биричка направо с кеговете, щото нали родителите му са европейци и не им пука гали пием.

– Анджеа и аз ще донесем пици от нейната работа.

– Все по-добре звучи! Има ли значение какъв цвят ще са хризантемите?

– Най-вероятно има, но тъй като майка не уточни, мога лесно да ù прехвърля вината, ако се окаже, че съм сбъркал в избора.

– Ще ти донеса от най-ярките.

– А може ли...

Джей Ди се спря. Адам сведе неловко очи.

– Може ли също така да не са от най-скъпите?

– Нямах грижи, Адам – отвърна Джей Ди без следа от усмивка, обърна се и се запъти към грамадния склад, пълен с палети с наредени саксии. Това бяха живи цветя, които да си засадиш в градината, а в случай, че искаш букет, магазинът разполагаше и със специално климатизирано помещение за откъснати цветя. Адам пое натам с бавна крачка, лениво прехвърляйки в ума си реда на събитията от предстоящия ден, като едновременно с това несъзнателно си затананика някаква песен.

Самотна червена роза, останала последна в пластмасовата си кофа. Адам посегна към нея, но си даде сметка, че го е сторил, едва когато цветето се озова в ръката му. Една-едничка червена роза. Дали да я купи? Прието ли беше? Момчетата подаряват ли си цветя? Да беше за момиче, ясно, но за...

Нямаше правила. Коемо през повечето време си беше живо облекчение, защото нищо не го ограничаваше, не и с Линус. Но от друга страна някой и друг наръчник, стара традиция или научна литература по въпроса щеше да му свърши отлична работа. Редно ли беше да купи роза? И да я подари? Какво щеше да си помисли Линус? Дали пък Адам не беше толкова загубен, че единствен на света не знаеше отговора на този въпрос?

Ако изобщо подареше розата на Линус, де.

Опря възглавничката на палеца си в един от бодлите на розата – „бодил” беше единият от двата каламбура (другият обикновено споменаваше „трънения венец”), който хората най-често си правеха с фамилното му име* и сами си се смееха на тях – и бавно, но силно натисна. Бодилът проби кожата и в бързо избилата капка кръв момчето видя...

...един цял свят, неуловим като ахване, свят на дървета и зеленина, на води и гори, свят на потъващ в мрака силует, свят на сторени грешки, на загуба, на скръб...

Адам примигна и засмука кръвта от палеца си. Видяното изчезна. Като сън. Като дим. След него остана само безпокойство и лекият вкус на кръвта върху езика.

Когато Джей Ди се върна, Адам купи розата. Струваше само два долара.

Тя се буди внезапно, буди се от ухание на кръв и рози, буди се, сякаш сърцето ѝ е било пронизано от остър трън. Мокра е до кости. Нима е дошла дотук от езерото? Нима е излязла от самата вода?

Не знае. Помни трескав смут, порив, освобождение...

А после – рязко убождане, сякаш трън в сърцето ѝ, капка кръв се налива като лъскава перла...

Тя сяда и водата се стича от нея, като че ли преди секунда е минала под водопад. Но брегът е сух, сух, колкото може да е един

* Фамилията на Адам – Торн (thorn – англ.) – означава бодил, шип, трън; б.пр.

бряг, калта под нея е влажна, но твърда. Тя прокаква длан отгоре ѝ, озадачена, сякаш за първи път вижда нещо подобно (а може би е и точно така). Грапаво. Стисва щипка кал с палец и показалец, поднася я до носа си и вдишва дълбоко. Наситен, торфен мирис, мирис на земя, уханието на кръв явно идва от другаде.

„Но защо, откъде?“, минава ѝ внезапна мисъл. Обградена е от розови храсти, не помни откъде знае това, просто го знае. Обградена е от тръни...

А уханието се стапя, подобно на глас, дочут насън, глас, след който се будиш.

Тя се изправя, водата от нея капе в образувалата се в нозете ѝ локва. „Тази рокля е моя“, мисли тя. „Тази рокля не е моя“, мисли тя. Грешката е вярна. Роклята е на цветя, лека, елегантна, рокля за млада жена, но или е нарочно изработена някак иронично ретро, или действително е излязла от предишен век.

„Аз нося ли рокли?“, мисли тя.

Да. Не.

Роклята има джобове – факт, който я подчертава като особено старомодна – и в момента те са разтеглени, провиснали, тежки. Тя бърка вътре да напица тежестта и вади две солидни тухли, достатъчно масивни да я завлекат под водата и да я държат там.

Да я удавят.

Тя се взира в тях дълго, много дълго.

После ги пуска. Те падат в калта, отскачат веднъж тромаво и застиват неподвижни.

– Смъртта не е краят – изрича тя гласно.

Какво? Това пък откъде дойде? Какво изобщо означава? Покрива устата си с длан, сякаш да ѝ попречи да проговори отново, сякаш да задържи думите вътре.

Песен. Това е песен. Тя чувства как мелодията трепти в диафрагмата ѝ, как изплува, заедно с познатите думи. Песен за погребения, за гробове. Или пък само е направена да звучи погребално, съчинена навярно със същата ирония, втъкана и в роклята ѝ.

Тя затваря очи срещу слънцето, пробиващо сред дърветата. Вижда вените и капиллярите на клепките си, алени като убийство.

Поема дълбоко дъх.

А после рязко повръща вода, много повече вода, отколкото би могла да се побере в стомаха ѝ. Само вода е, няма храна, нито

жлъчка, чиста вода блъбва като водопад от устата ѝ. Струята е толкова силна, че тя коленичи, а грамадната локва под нея прелива и потича на вадичка назад към езерото.

Най-сетне изхвърля всичко. Диша тежко, постепенно идва на себе си. Когато се изправя отново, косата, кожата и роклята ѝ са напълно сухи, без нито едно влажно петънце.

Тя отново въздъхва дълбоко.

– Ще те намеря – казва високо и закрачва напред с босите си нозе.

Издад розовите храсти фавнът я гледа как се отдалечава. Миг по-късно тръгва подире ѝ, обзет от дълбока тревога.